

Personer, der har bopæl i en kontraherende stat, kan efter *artikel 3* kun sagsøges ved retterne i den anden kontraherende stat efter reglerne i afsnit II, afdeling 2-6 (artikel 5-18), og bestemmelsen udelukker udtrykkeligt brugen af værnetingsreglen i retsplejelovens § 248, stk. 2, om opholds- og gods-værneting over for sådanne personer.

Efter *artikel 4* afgør staterne selv, hvilke værnetingsregler, der skal gælde, hvis den sagsøgte ikke har bopæl på en kontraherende stats område. Ud-lændinge, der er bosat uden for de kontraherende stater, vil også efter domskonventionens gennemførelse kunne sagsøges her i landet efter de rent danske regler om undtagelsesværneting, aftalt værneting eller opholds- og godsværneting. Dog indeholder konventionens artikel 16 en begrænsning heri, idet den med hensyn til sager om fast ejendom m.v. foreskriver anvendelsen af bestemte værneting (enekompetence).

En række *specielle værnetingsregler* findes i konventionens *artikel 5-18*. Disse regler, der omtales kort nedenfor, er mere udførligt beskrevet i retsplejerådets betænkning, side 31-42.

Reglerne i *artikel 5-6a* giver mulighed for sags-anlæg ved nogle supplerende værneting i forhold til konventionens almindelige regel. F.eks. kan sager om kontraktsforhold anlægges ved retten på det sted, hvor den forpligtelse, der ligger til grund for sagen, er opfyldt eller skal opfyldes, jfr. *artikel 5, nr. 1*. Endvidere kan sager om erstatning uden for kontrakt anlægges ved retten på det sted, hvor skadetilføjelsen er sket, jfr. *artikel 5, nr. 3*, og sager om driften af en filial eller en lignende virksomhed kan anlægges ved retten på det sted, hvor virksomheden er beliggende, jfr. *artikel 5, nr. 5*.

Konventionens *artikel 7-15* indeholder *specielle værnetingsregler for forsikrings-sager og forbruger-kontrakter*, og reglerne træder i stedet for konventionens almindelige regler. Artikel 7-15 regulerer således udtømmende kompetencen i sådanne sager. Formålet med disse særlige regler er beskyttelse af forsikringstagere og forbrugere, først og fremmest ved at hjemle værneting ved disses bopæl for sager mod forsikringsgivere m.v.

Artikel 16 indeholder regler om *enekompetence i visse sagstyper*, herunder navnlig sager om fast ejendom, opløsning af selskaber m.v. Disse regler finder anvendelse uanset sagsøgtens bopæl og træder således helt i stedet for nationale regler om domstolens internationale kompetence.

Værnetingsaftaler er tilladt efter konventionen. *Artikel 17* indeholder en regel om skriftlige værnetingsaftaler. *Artikel 18* bestemmer, at en domstol i visse tilfælde anses for stiltiende aftalt værneting,

hvis sagsøgte møder i sagen uden at gøre indsigelse.

5. Domskonventionens regler om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser m.v.

5.1. Domskonventionens *afsnit III* (artikel 25-49) indeholder bestemmelser om *anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser*, og *afsnit IV* (artikel 50-51) om *fuldbyrdelse af retsforlig m.v.* Disse regler giver de kontraherende stater en forpligtelse til at anerkende og fuldbyrde hinandens afgørelser, der er omfattet af konventionens saglige anvendelsesområde, jfr. artikel 1 og foran under afsnit 3. Forpligtelsen gælder uanset værnetingsgrundlaget, og altså uanset om værneting er begrundet i konventionens regler eller i national ret i øvrigt.

Anerkendelse og fuldbyrdelse skal ske uden nogen prøvelse af sagens realitet og kan kun nægtes af de grunde, der er nævnt i artikel 27-28 i konventionen samt artikel II, stk. 2, i den tilhørende protokol. Disse bestemmelser indeholder først og fremmest betingelser om, at sagen skal have været rigtigt forkyndt for den sagsøgte, og om at anerkendelsen og fuldbyrdelsen ikke må stride mod grundlæggende retsprincipper i den stat, som begæringen rettes til.

5.2. Efter konventionen kan der ikke for *anerkendelse af EF-retsafgørelser* stilles krav om, at man har fulgt en særlig forudgående procedure. Anerkendelsen skal ske uden videre. Hvis spørgsmålet om anerkendelse giver anledning til uoverensstemmelser, kan man anvende den procedure, der er fastsat i konventionen med hensyn til fuldbyrdelse af EF-retsafgørelser.

5.3. Konventionen giver i artikel 31-45 nærmere regler om, hvorledes man i fuldbyrdelsesstaten kan få fastslået, at den udenlandske retsafgørelse skal *fuldbyrdes*. Dette sker under en såkaldt eksekvaturproces, hvor der foretages en prøvelse af, om den udenlandske retsafgørelse kan fuldbyrdes her i landet i medfør af domskonventionen. Der henvises nærmere herom til lovforslagets §§ 5-14 samt til de specielle bemærkninger.

Retsplejerådet har i betænkningen, side 95, overvejet, om eksekvatorsagerne bør behandles i forbindelse med de ordinære retssager ved byretterne, eller om eksekvaturprocessen kan henlægges til byretternes fagedafdeling. Da de forhold, som skal påses i forbindelse med en begæring om fuldbyrdelse, vil kunne afklares i forbindelse med en fagedretsbehandling, og da selve fuldbyrdelsen, når den tillades, skal ske ved fogedretten, foreslår retsplejerådet, at fogedretterne fungerer som ekse-